

ตะวันตกวิกฤต คริสต์ศาสนา

ยอชชาย ชุตিকাโม

โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Yodchai Chutikamo

School of Law and Politics, Suan Dusit University

ชื่อเรื่อง	ตะวันตกวิกฤต คริสต์ศาสนา
ผู้แต่ง	โมเคิล ไรท์
จำนวนหน้า	111 หน้า
ผู้พิมพ์	สำนักพิมพ์มติชน
ภาษา	ไทย

“ตะวันตกวิกฤต คริสต์ศาสนา” เป็นหนังสือที่ทำการอธิบายถึงการศึกษาปรัชญาและแนวคิดของศาสนาคริสต์ที่มีอิทธิพลต่ออารยธรรมตะวันตก ซึ่งต่อมาอารยธรรมตะวันตกได้แผ่อิทธิพลจนขึ้นมาเป็นรูปแบบมาตรฐานของอารยธรรมสมัยใหม่ ด้วยเหตุที่ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาที่มีผู้นับถือมากที่สุดในโลกและมีบทบาทต่อการเมืองของสังคมตะวันตกมานานกว่าสองสหัสวรรษ ทั้งนี้ หลังจากการล่มสลายของ

จักรวรรดิโรมันในศตวรรษที่ 5 คริสตจักรโรมันคาทอลิกได้ก้าวขึ้นมามีอำนาจ มีอิทธิพลต่อโลกตะวันตกมากขึ้น และได้สร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตนเองให้เป็นผู้มีความชอบธรรมในการแต่งตั้งผู้ปกครองรัฐต่าง ๆ ของยุโรป อำนาจของคริสตจักรโรมันคาทอลิกได้รุ่งเรืองอยู่ราวหนึ่งพันปี ก่อนที่จะเกิดการท้าทายจากขบวนการเคลื่อนไหวทางภูมิปัญญาที่นำไปสู่การเกิดยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance) ในศตวรรษที่ 15 การรุ่งเรืองของคริสตจักรโรมันคาทอลิกในช่วงหนึ่งพันปีนี้ได้ทำให้เกิดแนวคิดในเรื่องอำนาจ การปกครองที่ศาสนาคริสต์ถืออำนาจทั้งหลายมาจากพระเจ้า เป็นของพระเจ้า และการอ้างถึงอำนาจของพระเจ้านี้ได้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ศาสนจักรเข้ามามีอำนาจในการจัดการรัฐ ทำให้รัฐทางโลกและศาสนาที่เป็นเรื่องทางธรรมเข้ามาเกี่ยวพันกันอย่างแนบแน่น มีบางครั้งที่ส่งเสริมกัน และมีบางครั้งที่มีอำนาจทางโลกขัดแย้งกับศาสนจักร ศาสนาคริสต์ได้เข้ามามีส่วนในการเมืองระดับชาติทั้งการสร้าง ความชอบธรรมของผู้ปกครองรัฐต่าง ๆ และมีส่วนในการเมืองระดับโลกที่นำไปสู่การปะทะกันระหว่างอารยธรรมตะวันตกและตะวันออก ที่ต่อมาได้คลี่คลายไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางภูมิปัญญาในโลกตะวันตกซึ่งเป็นรากฐานของการเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ที่ได้ลดทอนบทบาทของคริสตจักรไปตลอดกาล

หนังสือเล่มนี้ผู้เขียนได้นำเสนอถึงศาสนาคริสต์ว่ามีรากฐานมาจากศาสนาอื่น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงรากฐานความเชื่อ ความคิดของศาสนาอื่นเพื่อให้เข้าใจถึงแนวคิดของศาสนาคริสต์ได้ชัดเจนขึ้น อีกทั้งอารยธรรมตะวันตกยืนอยู่บนปรัชญากรีกและศาสนาคริสต์ที่พัฒนามาจากโลกทัศน์ของชาวยิว ความคิดของชาวยิวได้มีส่วนสำคัญในการก่อรากฐานอารยธรรมตะวันตก ศาสนายิวและศาสนาคริสต์เป็นเอกเทวนิยม (Monotheism) ทุกอย่างขึ้นอยู่กับพระเจ้าที่มีเพียงองค์เดียว ซึ่งเป็นแนวคิดที่ไม่เหมือนใครในยุคนั้น แนวคิดของชาวยิวที่มองความเป็นไปในโลกเมื่อราว 4,000 ปีก่อนไม่เหมือนคนอื่น ๆ เพราะชาวยิวไม่เชื่อในความคิดที่ว่ากาลเวลาเป็นวัฏจักรที่หมุนเวียนระหว่าง

เกิด-เจริญ-เสื่อม-ตาย เมื่อเชื่อว่ากาลเวลาเป็นเส้นตรงก็ต้องมีจุดเริ่มต้น มีจุดจบ ซึ่งผู้ที่สร้างจุดเริ่มต้นและจุดจบจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจากพระเจ้า แต่พระเจ้าของชาวยิวและชาวคริสต์ไม่เหมือนคนอื่น ไม่เชื่อในเรื่องพระเจ้าหลายองค์อย่างกรีกหรือโรมัน แต่พระเจ้าของชาวคริสต์นั้นมีเพียงองค์เดียว อยู่เหนือธรรมชาติ ไม่มีมิติ ไม่มีญาติ ไร้เทียมทาน เป็นผู้ดำรงอยู่สูงสุดเพียงหนึ่งเดียว (God is One) ไม่มีอะไรยิ่งใหญ่ไปกว่าพระองค์ ไม่มีใครเป็นผู้สร้างพระเจ้า ไม่มีใครมาทำลายพระองค์ได้ แม้ว่าพระองค์จะไม่ปรากฏลักษณะทางกายภาพ ไม่มีลักษณะที่เป็นตัวตนจับต้องได้ ไม่มีใครหยั่งรู้ในพระสิริ (Anthropomorphic) ว่าเป็นเช่นใดแต่พระองค์ก็มีอยู่จริง พระเจ้าเป็นผู้สร้างทุกอย่าง เป็นผู้กำหนดทุกอย่าง เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งอำนาจอันยิ่งใหญ่(Omnipotent) ทรงไว้ซึ่งสรรพเพชฌัญญา ในความเป็นไปของสรรพสิ่งซึ่งมนุษย์ไม่มีวันเข้าใจได้ทั้งหมด (Omniscient) พระเจ้าเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งความเมตตาพร้อมที่จะให้อภัยกับมนุษย์ผู้หลงผิดที่หันเหไปจากพระองค์แล้วกลับใจมาสู่พระองค์(All Merciful) และที่สำคัญคือพระเจ้าสร้างมนุษย์จากฉาษาของพระองค์และด้วยฉาษาของพระองค์พระเจ้าได้สร้างมนุษย์ขึ้น แสดงให้เห็นถึงความสูงส่งของมนุษย์ เพราะมนุษย์นั้นมิได้มาจากสิ่งใดนอกจากพระเจ้า ในขณะที่ตำนานกำเนิดมนุษย์ของกรีก โรมัน หรือชนเผ่าโบราณอื่น ๆ นั้น มนุษย์มักจะถูกสร้างมาจากก้อนดินบ้าง ออกมาจากต้นไม้บ้าง ทำให้ดูไม่ยิ่งใหญ่เท่าไรนัก การที่มนุษย์มาจากฉาษาหรือเงาของพระเจ้านั้น แสดงว่ามนุษย์เป็นนายของธรรมชาติ เพราะตามพระคัมภีร์ของชาวคริสต์นั้น พระเจ้าสร้างต้นไม้ แม่น้ำ สัตว์ต่าง ๆ ในโลกไว้พร้อมสรรพและสร้างมนุษย์ขึ้นทีหลัง ให้มนุษย์ได้เสพลูจากธรรมชาติที่พระเจ้าสร้างขึ้น แนวคิดการเป็นใหญ่เหนือธรรมชาติจึงฝังรากลึกในจิตใจชาวตะวันตกที่นับถือศาสนาคริสต์ ที่พยายามเอาชนะธรรมชาติให้ได้ ซึ่งนำมาสู่การพัฒนาวิทยาการต่าง ๆ ของมนุษย์ อีกทั้งแนวคิดความคิดเรื่องพระเจ้าเพียงองค์เดียวนี้นำไปสู่ประเด็นที่ว่า “ความจริง” มีอย่างเดียว และพัฒนาการไปสู่แนวความคิดวิทยาศาสตร์ในที่สุด รวมทั้งนำไปสู่การคลี่คลายทางภูมิปัญญาของนักปรัชญาในยุคสมัยใหม่ที่รวมผสมโรงกับแนวคิดวิทยาศาสตร์มาวิพากษ์ “ย้อนศร” ต่อความเชื่อของศาสนาคริสต์ด้วยว่า “จริง” แค่นั้นและยังมีความจำเป็นกับสังคมสมัยใหม่เพียงใด

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ที่ผู้อ่านจะได้รับคือการแทรกเกร็ดประวัติศาสตร์และตำนานของศาสนายิว ศาสนาคริสต์ ไว้ตลอดทั้งเล่ม ที่มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษาทางรัฐศาสตร์ เพราะปรัชญาการเมือง ความคิดทางการเมืองในโลกปัจจุบันก็ล้วนแต่มีรากฐานมาจากอารยธรรมตะวันตกที่มีรากฐานมาจากศาสนาคริสต์ การได้ทราบเรื่องราวเหล่านี้จะทำให้ผู้ที่ศึกษาทางรัฐศาสตร์มีความเข้าใจในรากฐานความคิดของชาวตะวันตกได้มากขึ้น

ผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยอดชาย ชูติกาโม

หลักสูตรรัฐศาสตร์ โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาวชิราลงกรณ

เลขที่ 145/9 ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

e-mail: nathee_123@yahoo.com